

Waddenacademie Jaarverslag 2018

In 2004 verscheen het rapport Ruimte voor de Wadden van de Adviesgroep Waddenzeebeleid (Commissie Meijer). In dit rapport werd onder meer vastgesteld dat veel kennis over het waddengebied versnipperd aanwezig is of slecht ontsloten en daardoor niet direct beschikbaar of toepasbaar voor beleid en bestuur. Ook stelde de commissie vast dat er te weinig coördinatie en integratie van kennis en onderzoek is en dat er onvoldoende afstemming is tussen de vraag naar kennis, het aanbod van kennis en de programmering van kennisontwikkeling. Tot slot constateerde de Commissie Meijer dat er lacunes bestaan op het gebied van monitoring op ecologisch terrein en dat er gebrek is aan (gedeelde) kennis rond de samenhang tussen de Waddenzee als natuurgebied, de sociaaleconomische positie van de bewoners in het waddengebied en de belevingswaarde van de Waddenzee. Om al deze redenen pleitte de Commissie Meijer voor het instellen van een onafhankelijke Waddenacademie. Het toenmalige kabinet besloot om het advies van de Commissie Meijer over te nemen, wat in 2006 leidde tot de Wet op het Waddenfonds, die vier doelstellingen kent:

- Vergroten en versterken van de natuur- en landschapswaarden van het waddengebied;
- Verminderen of wegnemen van externe bedreigingen van de natuurlijke rijkdom van de Waddenzee;
- Duurzame economische ontwikkeling van het waddengebied dan wel gericht op een substantiële transitie naar een duurzame energiehuishouding in het waddengebied en de direct aangrenzende gebieden (Groningen, Fryslân, en de Kop van Noord-Holland);
- Ontwikkelen van een duurzame kennishuishouding ten aanzien van het waddengebied.

Als uitvloeisel van het advies van de Commissie Meijer werd in 2008 de Waddenacademie ingesteld om inhoud te geven aan de vierde doelstelling. Tot 1 juli 2014 ressorteerde Waddenacademie onder de KNAW. Vanaf die datum is de Waddenacademie een onafhankelijke stichting, waarvan de basisfinanciering afkomstig is van het Waddenfonds.

De Waddenacademie levert en deelt de kennis die nodig is voor een economisch en ecologisch verantwoorde ontwikkeling van het werelderfgoed Waddenzee.

Op grond van de vierde doelstelling van het Waddenfonds heeft de Waddenacademie drie taken:

- *Agenderen (vragen ophalen)*: het op de bestuurlijke en wetenschappelijke agenda zetten van onderzoeksvragen die voor een economisch en ecologisch verantwoorde ontwikkeling van het waddengebied relevant zijn;
- *Programmeren (vragen laten beantwoorden)*: het stimuleren van een goede samenhang tussen regionaal, nationaal en internationaal wetenschappelijk en maatschappelijk gericht onderzoek
- *Informeren (kennis uitdragen)*: het op een toegankelijke en verantwoorde wijze naar buiten brengen van de resultaten van waddenonderzoek.

Vanaf 2016 heeft de Waddenacademie in overleg het met Waddenfonds ook een vierde kerntaak:

- *Monitoren*: het in kaart brengen en duiden van langjarige ontwikkelingen in het waddengebied in het ecologisch, economisch en sociaal-cultureel domein op basis van kennisbehoeften vanuit beheer, beleid en wetenschap.

Daarnaast wil de Waddenacademie allerlei andere activiteiten ondernemen die bijdragen aan het realiseren van haar ambitie, met inbegrip van de wetenschappelijke ondersteuning van (het bureau van) het Waddenfonds.

Bijzonder om te vermelden is dat Katja Philippart, portefeuillehouder Ecologie, in het verslagjaar is benoemd tot bijzonder hoogleraar 'Productivity of Coastal Marine Ecosystems' aan de Universiteit Utrecht. Deze leerstoel is ingesteld door het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ). Philippart gaat onderzoek doen naar de oorzaken van de wereldwijde verschillen in productiviteit van mariene kustgebieden en de gevoeligheid van deze productiviteit voor ontwikkelingen zoals klimaatverandering.

Aan het einde van het verslagjaar nam Hessel Speelman, portefeuillehouder Geowetenschap, afscheid. Hessel Speelman was vanaf de start in 2008 bij de Waddenacademie betrokken als portefeuillehouder Geowetenschap en de laatste jaren ook vicevoorzitter. Hij wordt per 1 maart 2019 opgevolgd door prof.dr. Piet Hoekstra, tot die datum decaan van de Faculteit Geowetenschappen van de Universiteit Utrecht.

Directeur Jouke van Dijk werd per 1 januari 2018 voorzitter van de SER Noord-Nederland.

De Waddenacademie was in 2018 als volgt samengesteld:

Naam	Functie
Directie	
Prof.dr. Jouke van Dijk	directeur en portefeuillehouder Sociale en Ruimtelijke Economie
Prof.dr.ir. Katja Philippart	portefeuillehouder Ecologie
Dr. Meindert Schroor	portefeuillehouder Cultuurhistorie
Dr. Hessel Speelman	portefeuillehouder Geowetenschap
Prof.dr.ir. Pier Vellinga	portefeuillehouder Klimaat en Water

De portefeuillehouders van de Waddenacademie vergaderden in 2018 elf maal gezamenlijk op diverse plekken in het waddengebied.

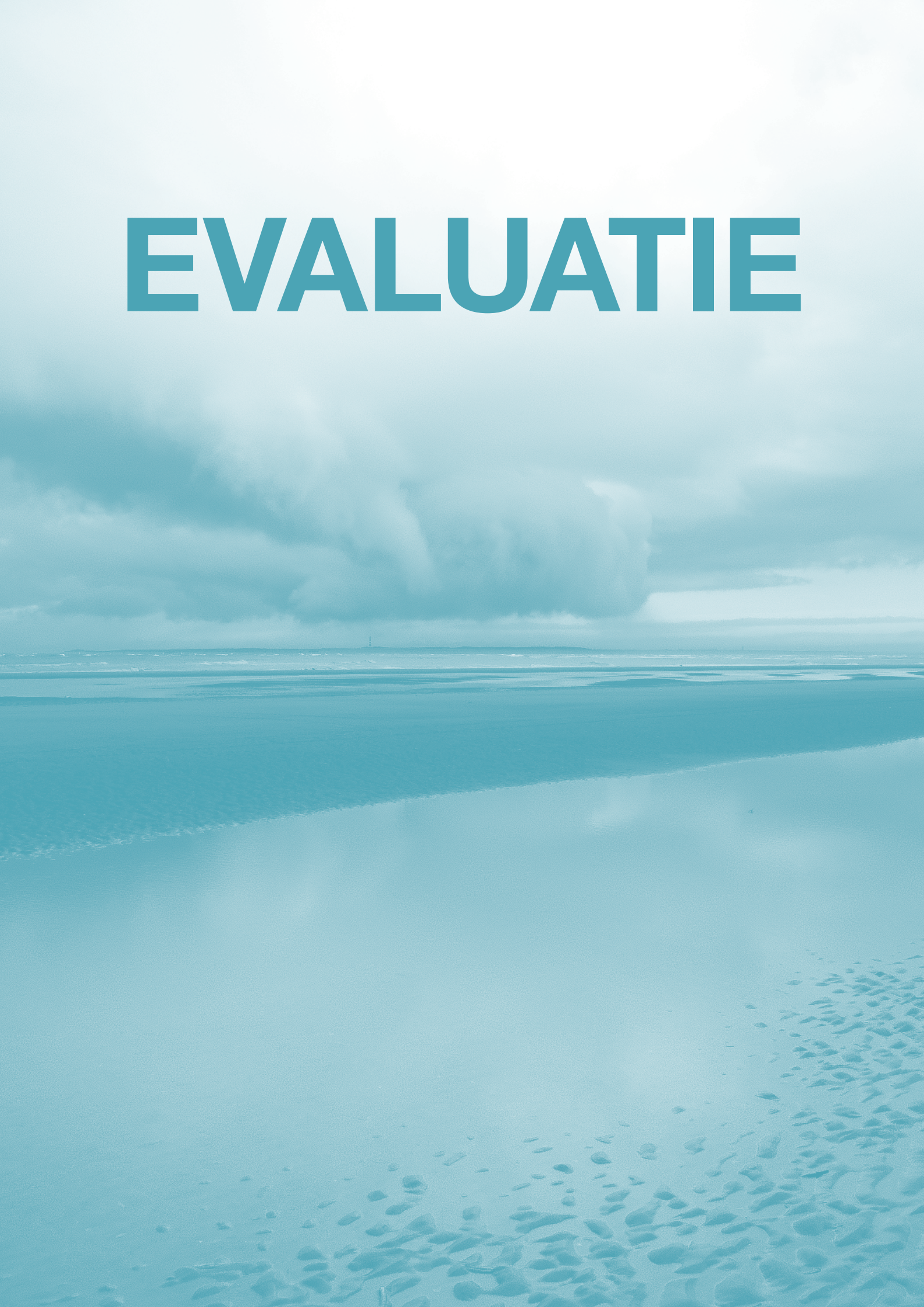
De Raad van Toezicht van de Stichting Waddenacademie was in 2018 als volgt samengesteld:

Naam	Functie
Raad van Toezicht	
Drs. Ed Nijpels	voorzitter
Drs. Greetje van den Bergh	vicevoorzitter
Drs. Hermineke van Bockxmeer	lid
Jaap Bos	lid
Prof.dr. Jos Engelen	lid
Prof.dr. Pavel Kabat	lid
ir. Gert Nieuwboer	lid

De Raad van Toezicht vergaderde in het verslagjaar tweemaal.

De Waddenacademie en de Raad van Toezicht worden ondersteund door Klaas Deen, secretaris van de Waddenacademie.

EVALUATIE

De Waddenacademie is in 2018 beoordeeld door een door de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) ingestelde evaluatiecommissie onder leiding van Sybilla Dekker. De commissie bood in november het evaluatierapport aan de Waddenacademie aan.

De commissie beoordeelt de wetenschappelijke kwaliteit van het werk van de Waddenacademie als zeer goed. “De Waddenacademie heeft met een klein team en beperkte middelen een indrukwekkende hoeveelheid hoogkwalitatief werk verzet of laten verzetten en weet excellente onderzoekers met een uitstekende reputatie aan zich te binden”, aldus de commissie. Ook de wijze waarop de Waddenacademie heeft bijgedragen aan de vierde doelstelling van het Waddenfonds (‘het ontwikkelen van een duurzame kennishuishouding ten aanzien van het Waddengebied’) beoordeelt de evaluatiecommissie als zeer goed.

De commissie beoordeelt de maatschappelijke relevantie van het werk van de Waddenacademie als zeer groot. De algemene indruk is dat een brede groep van belanghebbenden de Waddenacademie nu beschouwt als een waardevolle en goed zichtbare kennisinstelling. De commissie beschouwt de levensvatbaarheid van de Waddenacademie ook als zeer groot. De toegevoegde waarde van de Waddenacademie staat niet ter discussie, ook niet bij partijen die kritische geluiden laten horen ten aanzien van onderdelen van het werk van de Waddenacademie.

De commissie heeft een negental aanbevelingen geformuleerd, waarmee de Waddenacademie haar wetenschappelijke kwaliteit, maatschappelijke relevantie en levensvatbaarheid verder kan vergroten.

Bestemmingsreserve en risico's

De basisfinanciering van de Waddenacademie is afkomstig van het Waddenfonds en is structureel en jaarlijks terugkerend. Voor het boekjaar 2019 is een begroting bij het Waddenfonds ingediend die budgettair gelijk is aan die van 2018.

Voor het gedeelte van het eigen vermogen is een bestemmingsfonds Waddenfonds gevormd. De aanwending van dit bestemmingsfonds geschiedt overeenkomstig de statutaire doelstelling van de Stichting Waddenacademie en overeenkomstig met de doeleinden waarvoor de subsidie van het Waddenfonds is verleend en binnen de grenzen van de vierde doelstelling van het Waddenfonds: het ontwikkelen van een duurzame kennishuishouding ten aanzien van het waddengebied.

De omvang van het bestemmingsfonds bedraagt ten hoogste 10% van de Waddenfondssubsidie van het betreffende boekjaar (toegekende subsidie 2018: € 1.200.000). Een overschrijding in enig jaar van het maximale percentage van het bestemmingsfonds leidt tot een

lagere vaststelling van de verleende subsidie. Toevoeging aan het bestemmingsfonds vindt plaats nadat het dagelijks bestuur van het Waddenfonds wordt verwezen naar hetgeen hierover in de jaarrekening 2018 is opgenomen.

Volgens een interne analyse van het bestuur loopt de stichting als zelfstandige entiteit risico's ten aanzien van:

1. Huisvesting: Er is sprake van een huurverplichting. Wanneer de subsidieverstrekking door het Waddenfonds niet verlengd zou worden levert dit het risico van het doorbetalen van de huur.
2. Personeel in vaste dienst: De stichting heeft personeelsleden in vaste dienst. Wanneer er sprake zou zijn van het beëindigen van de subsidieverstrekking door het Waddenfonds is de verwachting dat er nog een aantal maanden salaris doorbetaald zal moeten worden. Tevens zullen er, gezien de lengte van de dienstverbanden, transitievergoedingen betaald moeten worden.
3. Bestuurbaarheid van de organisatie: Gezien bovenstaande risico's is het de visie van het bestuur, dat de stichting een stichtingskapitaal zou moeten hebben van minimaal 10% van de jaarlijkse subsidiebaten.

Op grond van de voorwaarden in de subsidiebeschikking legt de Waddenacademie in dit jaarverslag verantwoording af voor de besteding van de haar door het Waddenfonds toegekende middelen over 2018. Het jaarverslag volgt de structuur van het werkprogramma 2018, dat in maart 2018 door het Dagelijks Bestuur van het Waddenfonds is vastgesteld.

Het jaarverslag is voorzien van een door de accountant goedgekeurd financieel jaarverslag.

KERNTAKEN

Kerntaak 1

Agenderen: het op de bestuurlijke en wetenschappelijke agenda zetten van onderzoeksvragen die voor een economisch en ecologisch verantwoorde ontwikkeling van het waddengebied relevant zijn

A

Het inventariseren van kennisleemtes en het formuleren van onderzoeksvragen voor het Investeringskader Waddengebied

Nadat de Waddenacademie in de loop van 2017 in samenwerking met het Waddenfonds en de Stuurgroep Waddenprovincies de kennisvragen uit het Investeringskader 2016 – 2017 had geïnventariseerd en aangeboden aan het Waddenfonds hebben eind 2018 de projectleider van het Investeringskader Waddengebied en de Waddenacademie voor de eerste maal overlegd over de wijze waarop de Waddenacademie inhoudelijk verder kan bijdragen aan het Investeringskader.

B

Het stimuleren van een duurzame economische ontwikkeling van het waddengebied

In september bracht de Waddenacademie een position paper uit over duurzaam toerisme. Wat is duurzaam toerisme precies en welke randvoorwaarden zijn nodig om het duurzame toerisme in het Waddengebied, en met name de Waddenkust, te stimuleren.

C

Het ontwikkelen van een trilaterale kennisagenda

In mei bood Jouke van Dijk namens de trilaterale kennisgemeenschap de trilaterale kennisagenda aan de voor het trilaterale Waddengebied verantwoordelijke bewindslieden. De trilaterale kennisagenda is ook opgenomen in de Verklaring van Leeuwarden, en vormt daarmee ook formeel de basis voor de prioriteiten die in de komende jaren op het gebied van trilateraal onderzoek gesteld zullen gaan worden. Aan de concrete uitwerking van de trilaterale kennisagenda door onder meer het instellen van een trilateraal programma comité zal de Waddenacademie haar medewerking verlenen.

Programmeren: het stimuleren van een goede samenhang tussen regionaal, nationaal en internationaal waddenonderzoek

D

Het (gevraagd en ongevraagd) uitbrengen van wetenschappelijke rapporten en verkenningen

In september heeft de Waddenacademie een position paper uitgebracht over duurzaam toerisme. Wat is duurzaam toerisme precies en welke randvoorwaarden zijn nodig om het duurzame toerisme in het Waddengebied, en met name de Waddenkust, te stimuleren. De position paper is geschreven door dr. Stefan Hartman (ETFI NHL Stenden University) en dr. Frans Sijtsma (RUG).

internationale review via NWO, een Special Issue van het Netherlands Journal of Geosciences, waarin een update wordt gegeven van de stand van de wetenschap aangaande drie processen die voor de toekomst van de Nederlandse Waddenzee van groot belang zijn: toekomstige zeespiegelstijging, bodemdaling en sedimentatie en hun interactie. Het Special Issue, in de vorm van scenario's met een duiding van de onzekerheden en de bronnen van die onzekerheid, is opgesteld onder inhoudelijke verantwoordelijkheid van drie internationaal erkende wetenschappers: prof.dr. Bert Vermeersen (TUD/NIOZ) zeespiegelstijging; prof.dr. Peter Fokker (TNO) bodemdaling en prof. dr. Zhen bin Wang (TUD/Deltares) sedimentatie.

E

Het organiseren van congressen, workshops en symposia

Tijdens het congres Waddenzee Wereldklasse, waaraan ruim 400 mensen deelnamen en dat voorafging aan de Trilaterale Regeringsconferentie op 18 mei, werden er door vier portefeuillehouders van de Waddenacademie een workshop gehouden. Jouke van Dijk over duurzaam toerisme, Katja Philippart over de Waddenbarometer, Hessel Speelman over de geïntegreerde paper over zeespiegelstijging, bodemdaling en sedimentatie en Pier Vellinga over zilte teelten. De workshops van de portefeuillehouders, die soms een en soms twee keer werden gehouden, mochten op een grote belangstelling rekenen en werden in de evaluatie zeer goed beoordeeld.

In juni organiseerde de Waddenacademie, in samenwerking met onder meer de RUG, LF 2018 en Sense of Place het 16e congres van International Small Islands Studies Association (ISISA) op Terschelling. Ruim 150 wetenschappers en beleidsmakers vanuit de hele wereld (1/3e uit Nederland, 1/3e uit de rest van Europa en 1/3e van buiten Europa) bogen zich over de specifieke problematiek van kleine eilanden, zoals de Waddeneilanden. Vanwege LF 2018 vond de aftrap van het congres plaats in Leeuwarden.

In oktober organiseerde de Waddenacademie in samenwerking met het door het Waddenfonds gefinancierde project Terpen en Wierdenland het symposium Terpen en Wierden; een verhaal in ontwikkeling. Tijdens de eerste dag van het symposium stond de wetenschap centraal, tijdens de tweede dag presenteerden de zes deelnemende dorpen aan het project hun resultaten.

Beide dagen waren met ruim honderd deelnemers volledig volgeboekt.

In augustus organiseerde de Waddenacademie, in samenwerking met het NIOZ, het Alfred- Wegener-Instituut en het Institute for Chemistry and Biology of the Marine Environment een Summer School van twee weken voor Masterstudenten en beginnende promovendi. Onder leiding van senioronderzoekers deden ze onderzoek naar de natuurlijke dynamiek van de Waddenzee en de Duitse Waddeneilanden Sylt en Spiekeroog en het Nederlandse Texel. Aan de Summerschool namen 13 Masterstudenten en promovendi deel.

In december organiseerde Young Wadden Academy een besloten tweedaagse workshop over de toekomst van de landbouw in het Waddengebied. Aan de workshop, met ook buitenlandse inbreng, namen zo'n 15 deskundigen deel.

F

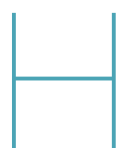
Aan het Waddenfonds zijn in 2017 een aantal adviezen uitgebracht. Zie onder 2d. Er zijn door het Waddenfonds geen specifieke adviezen gevraagd met een reactie op korte termijn.

Het eventueel op korte termijn adviseren aan het Waddenfonds en andere partijen en organisaties in het Waddengebied

Het verzorgen van opinieartikelen

Vanaf mei 2011 vraagt de Waddenacademie elke maand een wetenschapper om een opinieartikel in het Friesch Dagblad te plaatsen. In het opinieartikel wordt steeds een actueel onderwerp vanuit het perspectief van de wetenschap belicht. Alle opinieartikelen in de verslagperiode zijn terug te lezen via de website van de Waddenacademie.

Het ontsluiten van waddenkennis

In het voorjaar verzorgde de Waddenacademie vijf powercolleges in het programma Hjoed van Omrop Fryslân. In een powercollege wordt een actueel onderwerp dat in het Waddengebied speelt in maximaal zeven minuten geduid. Daarnaast hielden gedurende het jaar de portefeuillehouders van de Waddenacademie op verschillende plaatsen in het Waddengebied lezingen voor een algemeen publiek.

In oktober organiseerden het Kenniscentrum Landschap van de Rijksuniversiteit Groningen en de Waddenacademie de driedaagse cursus Cultuurlandschappen van de Wadden. De cursus bood inzicht en overzicht van de cultuurlandschappen van het Waddengebied en was een combinatie van colleges, veldpractica en excursies. Aan de cursus namen zo'n veertig beleidsmakers van gemeenten en provincies deel, die de cursus zeer positief beoordeelden.

Het organiseren van HBO-podiumdagen

Vanwege logistieke redenen is de geplande HBO Podiumdag met Hanze Hogeschool Groningen doorgeschoven naar 2019. Wel vond in oktober de door Hogeschool Van Hall Larenstein georganiseerde internationale conferentie Littoral plaats. De conferentie startte elke dag met een hoofdspreker, waaronder Pier Vellinga en Katja Phillippart van de Waddenacademie.

J

Recente wetenschappelijke literatuur voor een breed publiek toegankelijk maken

In mei verscheen de derde editie van 'Wadden in Beeld'. Naast vaste rubrieken als levende natuur, kernwaarden, morfologie en sociaaleconomische aspecten is er in de publicatie aandacht voor specifieke zaken die in 2017 hebben plaatsgevonden zoals bijvoorbeeld de bescherming van het vogeleiland Griend, de grootschalige rampenoefening in september en de terugkeer van de Platte Oester. De Waddenacademie heeft via Thea Smit zitting in de redactie van 'Wadden in Beeld'.

Vanaf 2009 plaatsen de Waddenvereniging en de Waddenacademie op hun websites een artikel waarin recente wetenschappelijke literatuur over het waddengebied op een voor het brede publiek begrijpelijke wijze wordt samengevat.

In december 2016 organiseerde Erfgoedpartners in samenwerking met de Waddenacademie een symposium over de Kerstvloed van 1717. Deze kerstvloed was niet zozeer een gevolg van een zware storm en zwakke dijken, maar ook de weersomstandigheden waren uitzonderlijk. De lezingen van het symposium zijn in augustus 2018 gebundeld in een publicatie, die mede dankzij de Waddenacademie kon verschijnen. In oktober verscheen de Bosatlas van de Wadden. Portefeuillehouder Cultuurhistorie Meindert Schroor fungeerde namens de Waddenacademie als eindredacteur.

In november verscheen in opdracht van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed de Landschapsbiografie van het Waddengebied, geschreven door Meindert Schroor.

De landschapsbiografie vertelt het verhaal van het Waddengebied aan de hand van de unieke historisch-landschappelijke kenmerken van dit gebied.

De publicatie behandelt hoofdzakelijk de eilanden, de Waddenzee en de buitendijkse kwelders en dijken op het vasteland en geeft een karakterschets van dit bijzondere historische landschap.

K

Het organiseren van de interactie tussen kunst en wetenschap

Het Fries Film Archief, Slieker Film en de Waddenacademie organiseerden in mei tijdens de trilaterale waddenconferentie een intiem filmfestival over de Wadden met een internationaal tintje met films en documentaires uit Duitsland, Denemarken en Nederland. Er was keuze uit een gevarieerd aanbod aan speelfilms, kortere documentaires en beeldcompilaties over het Wad van het Fries Film Archief. Speciaal voor de jeugd was er 's middags een jeugdfilm, waarin de Waddenzee de hoofdrol speelt.

Tijdens de trilaterale waddenconferentie ging ook de korte film 'Over zeespiegelstijging, bodemdaling en sedimentatie in de Nederlandse

Waddenzee' in première. In de film wordt het wetenschappelijk rapport 'Sea-level rise, subsidence and morphodynamics in the Dutch Wadden Sea; 2030, 2050, 2100' in negen minuten op een toegankelijke wijze samengevat. Het rapport zelf verscheen in september als Special Issue van het Netherlands Journal of Geosciences.

De Waddenacademie verzorgde in juni tijdens Oerol bij een aantal theatervoorstellingen wetenschappelijke lezingen. Daarnaast droeg de Waddenacademie inhoudelijk en financieel bij aan het project Nieuw Antropoceens Peil van de kunstenaar Marc van Vliet, waarin aandacht wordt gevraagd voor de zeespiegelstijging. Het project ging tijdens het ISISA congres in première.

Daarnaast is de Waddenacademie ook via lidmaatschap in de Raad van Toezicht betrokken bij het project Sense of Place, dat via kunst het toerisme aan de kust van het waddengebied wil stimuleren.

De Waddenacademie, gemeente Vlieland, het Fries Film Archief en Podium Vlieland organiseerden in augustus een mini filmfestival met de mooiste speelfilms, documentaires en archiefbeelden van en over het Waddengebied.

Tijdens het Noordelijk Filmfestival in november ging de documentaire Zwitserse Kust in première, waarin de vissers Jan en Barbara Rodenburg de hoofdrol spelen. Filmproductiebedrijf DOXY en de Waddenacademie grepen deze gelegenheid aan om voorafgaand aan de première een paneldiscussie te voeren over de toekomst van de visserij in de Waddenzee. Aan deze discussie namen zo'n veertig mensen deel.

Kerntaak 4

Monitoren: het in kaart brengen en duiden van langjarige ontwikkelingen in het waddengebied in het ecologisch, economisch en sociaal-cultureel domein op basis van kennisbehoeften vanuit beheer, beleid en wetenschap

A

Het monitoren van de ontwikkeling van de economische, ecologische en sociaal-culturele duurzaamheid in het waddengebied

In de loop van 2018 hebben de Waddenacademie en de Kernteam Basismonitoring Wadden overleg gevoerd over de integratie van de onder leiding van het onderzoeksbureau Telos van de Universiteit van Tilburg op te leveren Waddenbarometer 2.0 in de basismonitoring. Dit overleg heeft ertoe geresulteerd dat de Waddenbarometer in 2019 daadwerkelijk in de basismonitoring zal zijn geïntegreerd.

In december werd de Samenwerkingsovereenkomst Basismonitoring Wadden ondertekend. Afsproken is dat organisaties die actief zijn op het gebied van bestuur, gebruik en beheer van de Waddenzee hun (meet)gegevens en kennis delen. Het in de gaten houden van de belangrijkste ontwikkelingen, de basismonitoring, is nodig om tijdig veranderingen en bedreigingen te zien. De Waddenacademie is een van de partijen die de Samenwerkingsovereenkomst, die een looptijd heeft van vier jaar, hebben ondertekend.

B

Het monitoren en evalueren van de door het Waddenfonds te financieren en gefinancierde projecten

In het verslagjaar heeft het Waddenfonds geen te financieren of gefinancierde projecten aan de Waddenacademie ter monitoring of evaluatie voorgelegd.

**IN 2018
UITGEBRACHTE
RAPPORTEN
EN ADVIEZEN**

MEI

Trilateral Research Agenda

Op verzoek van de Trilateral Wadden Sea Cooperation heeft de trilaterale onderzoeksgemeenschap onder leiding van de Waddenacademie een trilaterale kennisagenda opgesteld waarin de belangrijke onderzoeksvragen voor toekomstig beleid en beheer van het trilaterale Waddengebied worden geïdentificeerd. De Kennisagenda is opgenomen in de Verklaring van de Trilaterale Regeringsconferentie die in mei 2018 in Leeuwarden is aangenomen. Tevens is in die verklaring opgenomen om een trilateraal Program Committee van wetenschappers en beleidsmakers te installeren die de uitvoering van de in de Trilaterale Kennisagenda opgenomen onderzoeksvoorstellen daadwerkelijk zal moeten realiseren.

JUNI

Advies Overkoepelende monitoring van trekvissen in het waddengebied

In het waddengebied staan er op dit moment drie grote projecten die een bijdrage uit het Waddenfonds gaan aanvragen op stapel, te weten:

- de “Vismigratierivier” (VMR);
- “Swimway” (SW) en
- “Ruim Baan voor Vissen 2” (RBvV2).

Doel van alle drie projecten is het verbeteren van de visstand in het waddengebied.

Op verzoek van het Opgaveteam Vitale Kust van het Investeringskader Waddengebied (IKW) heeft de Waddenacademie in de persoon van Katja Philippart een voorstel gemaakt hoe de verschillende monitoringsactiviteiten van de drie projecten goed op elkaar af te stemmen.

JULI

Zelfevaluatierapport Waddenacademie + Appendices

Ten behoeve van de door Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) ingestelde evaluatiecommissie onder leiding van Sybilla Dekker heeft de Waddenacademie een zelfevaluatierapport opgesteld waarin verslag wordt gedaan van de activiteiten van de Waddenacademie over de periode 1 juli 2013 – 30 juni 2018. Het zelfevaluatierapport is erop gericht om de Evaluatiecommissie inzicht te verschaffen in de wetenschappelijke kwaliteit, de maatschappelijke relevantie en de levensvatbaarheid van de Waddenacademie en in de bijdrage van de Waddenacademie aan de vierde doelstelling van het Waddenfonds (‘het ontwikkelen van een duurzame kennishuishouding ten aanzien van het Waddengebied’).

AUGUSTUS

Visserij op de Waddenzee in vogelvlucht (update)

Op verzoek van de Waddenacademie heeft Sarah Verroen (Fish & Farm) in juli 2016 een overzicht opgesteld van de stand van zaken met betrekking tot de vissector in het Waddengebied. Het rapport heeft in augustus 2018 update gekregen en geeft een overzicht van de relevante visserij organisaties en ontwikkelingen in de visserij.

SEPTEMBER

Sustainable Tourism in the Wadden Sea Region: key mechanisms to overcome barriers to sustainability

Op verzoek van de Waddenacademie hebben Stefan Hartman (ETFI Stenden) en Frans Sijtsma (RUG) een position paper geschreven over de vraag wat onder duurzaam toerisme moet worden verstaan en hoe duurzaam toerisme in het waddengebied gestimuleerd kan worden. Het rapport vormde ook de basis voor de workshop over duurzaam toerisme tijdens het Nationale Waddencongres op 17 mei in Leeuwarden. Het rapport is ook gepresenteerd in het kader van een advies van het RCW over duurzaam toerisme voor de Gebiedsagenda Wadden 2050.

OKTOBER

The interaction between sea level rise, subsidence and sedimentation in the Wadden Sea; projections to 2030, 2015 and 2100

In een special issue van The Netherlands Journal of Geosciences (NJG) is het onderzoek gepresenteerd dat in opdracht van Programma naar een Rijke Waddenzee en de Waddenacademie is gedaan naar gecombineerde effecten van zeespiegelstijging, bodemdaling en sedimentatie in de Nederlandse Waddenzee. Het is voor de eerste maal dat er een overzicht is gepresenteerd van de stand van de wetenschap op deze drie terreinen in hun onderlinge samenhang. Op basis van het onderzoek is ook een beleidssamenvatting gemaakt ten behoeve van de bestuurlijke gremia verantwoordelijk voor, dan wel betrokken bij, beleidsontwikkeling voor de Waddenzee. Ook internationaal is het onderzoek gepresenteerd, onder meer op een groot (25.000 deelnemers) klimaatcongres in de Verenigde Staten. Hoofdauteurs van de studie waren Peter Fokker (TNO/UU), Ad van der Spek (Deltares/UU), Bert Vermeersen (NIOZ/TUD) en Zhen Bing Wang (Deltares/TUD).

NOVEMBER

Waddenland outstanding

In deze bij uitgeverij Amsterdam University Press verschenen publicatie zijn de lezingen gebundeld die zijn gehouden tijdens het trilaterale symposium Waddenland Outstanding dat onder verantwoordelijkheid van de Waddenacademie in december 2016 in Husum werd georganiseerd. De bundel is de eerste stap in het bijeenbrengen van cultuurhistorische wetenschappelijk inzichten en het formuleren van een trilaterale onderzoekagenda voor de cultuurhistorie. Redacteuren van de publicatie waren Linde Egberts en Meindert Schroor.

Colofon

Tekst

Klaas Deen

Beeld

Jan Huneman

Ontwerp

BW H ontwerpers

www.waddenacademie.nl

De basisfinanciering van de Waddenacademie is afkomstig van het Waddenfonds.

waddenacademie

Jaarrekening 2018

van
Stichting Waddenacademie

Statutaire en feitelijke vestigingsplaats: Leeuwarden
Adres: Ruiterskwartier 121A
8911 BS LEEUWARDEN

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

EY

Building a better
working world

Inhoudsopgave

Balans per 31 december 2018	17
Staat van baten en lasten over 2018	19
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de jaarrekening	20
Toelichting op de balans	22
Toelichting op de staat van baten en lasten	26
Verantwoording Wet normering topinkomens (WNT)	29
Ondertekening van de jaarrekening	33
Overige gegevens	34

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Balans per 31 december 2018

(na bestemming van het resultaat)

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
A c t i v a		
(in euro's)		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	<u>12.033</u>	<u>16.522</u>
	12.033	16.522
Vlottende activa		
Vorderingen	38.844	80.005
Liquide middelen	<u>216.220</u>	<u>292.725</u>
	255.064	372.730
Totaal activa	<u>267.097</u>	<u>389.252</u>

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
P a s s i v a		
(in euro's)		
Eigen vermogen		
Stichtingskapitaal	0	0
Bestemmingsfonds	<u>74.062</u>	<u>102.993</u>
	74.062	102.993
Kortlopende schulden	193.035	286.259
Totaal passiva	<u><u>267.097</u></u>	<u><u>389.252</u></u>

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Staat van baten en lasten over 2018

(in euro's)	2018	Begroting 2018	2017
Baten	1.382.283	1.200.000	1.280.842
Lasten			
Kosten activiteiten	759.218	605.000	659.155
Personeelslasten	483.570	470.000	461.826
Afschrijvingen	8.374	0	8.275
Overige lasten	156.894	125.000	140.592
Som der lasten	1.408.056	1.200.000	1.269.848
Resultaat voor financiële baten en lasten	(25.773)	0	10.994
Financiële baten en lasten	(3.158)	0	(452)
Resultaat na financiële baten en lasten	(28.931)	0	10.542
Bestemming resultaat			
Toevoeging bestemmingsfonds	0	0	10.542
Onttrekking bestemmingsfonds	(28.931)	0	0
	(28.931)	0	10.542

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de jaarrekening

Algemeen

De stichting heeft de jaarrekening opgesteld volgens de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor Kleine organisaties zonder winststreven (Rjk afdeling C1). De jaarrekening is opgemaakt op 26 april 2019.

Oprichting

De stichting zonder winstoogmerk is op 13 mei 2014 opgericht en statutair gevestigd te Leeuwarden.

Doelstelling van de stichting

De belangrijkste doelstelling van de stichting is het ontwikkelen van een duurzame kennishuishouding ten aanzien van het waddengebied en voorts al hetgeen hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. De Stichting beoogt niet het maken van winst.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa in eigen gebruik

De materiële vaste activa in eigen gebruik worden gewaardeerd tegen de kostprijs (verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs), minus eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderv verliezen. Alle overige onderhoudskosten worden direct in de staat van baten en lasten verwerkt.

De materiële vaste activa worden als volgt lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur rekening houdend met de restwaarde:

- De overige materiële vaste activa over drie jaar.

Vlottende vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Pensioenen

De personeelsleden hebben een pensioenregeling die is ondergebracht bij het ABP. De aan het ABP te betalen premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Baten

Algemeen

Onder de baten wordt verstaan de baten als tegenprestatie voor de levering van goederen minus de inkoopwaarde van de goederen, baten als tegenprestatie voor de levering van diensten, subsidiebaten, sponsorbijdragen, giften en baten uit fondsverwerving en overige baten. De baten worden bepaald met inachtneming van de hier vermelde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Subsidies

Exploitatiesubsidies en/of bijdragen worden ten gunste van de staat van baten en lasten van het jaar gebracht waarin de lasten zijn gemaakt of baten zijn gederfd dan wel exploitatietekort zich heeft voorgedaan waarvoor de subsidie is ontvangen.

De in het boekjaar verantwoorde subsidies en/of bijdragen hebben betrekking op de volgende posten:

- Waddenfonds: er is op 15 december 2017 (met aanvulling op 26 april 2018) een beschikking verleend voor het kalenderjaar 2018 (maximaal € 1.200.000). De belangrijkste subsidievoorwaarden zijn uitgezet in het controleprotocol accountantsverklaring Waddenfondssubsidie, de subsidiebeschikking d.d. 26 april 2018 (met kenmerk 01526714/CB) van het Dagelijks Bestuur van het Waddenfonds en de subsidieverordening Waddenfonds 2017.
- Salfarproject (Interreg)
- (Deelnemers)bijdragen Isasa congres 2018.

Lasten

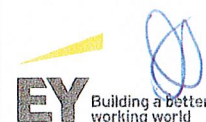
Algemeen

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelsbestand

Bij de stichting waren in 2018 gemiddeld 4,1 werknemers in dienst berekend op fulltimebasis. (2017: 4,1)

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa

(in euro's)	Inventaris
Stand beginbalans	
Aanschafwaarde	24.682
Cumulatieve afschrijvingen	(8.160)
Boekwaarde beginbalans	16.522
Mutaties in het boekjaar	
Investerings	3.885
Afschrijvingen	(8.374)
	(4.489)
Stand eindbalans	
Aanschafwaarde	28.567
Cumulatieve afschrijvingen	(16.534)
Boekwaarde eindbalans	12.033

Vorderingen

(in euro's)	2018	2017
Overige vorderingen en overlopende activa		
Nog te ontvangen subsidie UCF	5.002	5.002
Nog te ontvangen subsidie Waddenfonds (2018)	0	25.000
Overige vorderingen	19.741	13.203
Vooruitbetaalde verzekeringen	2.408	2.370
Vooruitbetaalde kosten	11.693	34.430
Totaal	38.844	80.005

Liquide middelen

(in euro's)	2018	2017
Rekening-courant Rabobank nr. 034	216.007	292.672
Rekening-courant Rabobank nr. 213	0	10
Pay Pal	1	0
Kas	212	43
Totaal	216.220	292.725

Het kredietmaximum bij de Rabobank bedraagt nihil.

Er bestaan geen belangrijke beperkingen inzake de beschikbaarheid van de geldmiddelen. Ze staan ter beschikking.

Stichtingskapitaal

Bij de oprichting van de stichting is nihil kapitaal gestort.

(in euro's)	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>0</u>

Indien de vaststelling van de subsidie van het Waddenfonds door het dagelijks bestuur van het Waddenfonds over enig boekjaar hoger bedraagt dan de gerealiseerde lasten over het betreffende boekjaar en de bepalingen van het bestemmingsfonds Waddenfonds dit toestaan, worden nog te besteden subsidies van het Waddenfonds over het boekjaar toegevoegd aan het bestemmingsfonds Waddenfonds.

Bestemmingsfonds

Voor het gedeelte van het eigen vermogen waaraan derden een bestedingsbeperking hebben gegeven wordt een bestemmingsfonds gevormd. Dit betreft het volgende bestemmingsfonds:
(in euro's)

(in euro's)	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Bestemmingsfonds Waddenfonds	<u>74.062</u>	<u>102.993</u>
Het verloop van het bestemmingsfonds voor het Waddenfonds is als volgt:		
Stand per 1 januari	102.993	92.451
Toevoeging uit resultaatsbestemming	0	10.542
Onttrekking	<u>-/ 28.931</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u>74.062</u>	<u>102.993</u>

De aanwending van het bestemmingsfonds Waddenfonds geschiedt overeenkomstig de statutaire doelstelling van de Stichting Waddenacademie en overeenkomstig de doeleinden waarvoor de subsidie van het Waddenfonds is verleend en binnen de grenzen van hoofdstuk 4 van het Waddenfonds: het ontwikkelen van een duurzame kennishuishouding ten aanzien van het Waddengebied.

De omvang van het bestemmingsfonds bedraagt ten hoogste 10% van de Waddenfondssubsidie van het betreffende boekjaar (toegekende subsidie 2017: € 1.200.000). Een overschrijding in enig jaar van het maximale percentage van het bestemmingsfonds leidt tot een lagere vaststelling van de verleende subsidie.

Toevoeging aan het bestemmingsfonds vindt plaats nadat het dagelijks bestuur van het Waddenfonds de subsidie over het boekjaar heeft vastgesteld.

Bij het beëindigen van de subsidierelatie tussen het Waddenfonds en de Stichting Waddenacademie en bij ontbinding van de Stichting Waddenacademie moet het bestemmingsfonds worden terugbetaald, tenzij het dagelijks bestuur van het Waddenfonds anders beslist.

De onttrekking 2018 bestaat uit € 28.931 kosten activiteiten 2018.

De toevoeging 2017 bestaat uit € 100.542 nog te besteden subsidie Waddenfonds 2016 minus € 90.000 kosten activiteiten 2017.

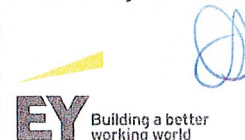
Kortlopende schulden

(in euro's)	2018	2017
Crediteuren	102.124	121.806
Belastingen en premies sociale verzekeringen	31.459	26.439
Overige schulden en overlopende passiva	59.452	138.014
Totaal	193.035	286.259
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	31.459	26.439
Totaal	31.459	26.439
Overige schulden en overlopende passiva		
Netto lonen	3.592	0
Nog te besteden subsidie Waddenfonds 2017	0	59.160
Reservering vakantiegeld	15.860	18.611
Overige schulden en overlopende passiva	40.000	60.243
Totaal	59.452	138.014

Indien de vaststelling van de subsidie Waddenfonds door het dagelijks bestuur van het Waddenfonds over enig boekjaar hoger bedraagt dan de gerealiseerde lasten over het betreffende boekjaar en de bepalingen van het bestemmingsfonds Waddenfonds dit toestaan, worden nog te besteden subsidies van het Waddenfonds over dat boekjaar toegevoegd aan het bestemmingsfonds Waddenfonds.

Voor de kortlopende schulden zijn geen toezeggingen gedaan tot het stellen van zekerheden.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huurverplichtingen

De stichting heeft een mondelinge huurovereenkomst afgesloten met het Waddenfonds voor het gebruik van een deel van het pand aan Ruiterskwartier 121A te Leeuwarden. De huurprijs wordt bepaald naar rato van het aantal m2.

De huisvestingskosten (inclusief een aandeel in de ICT-kosten, alsmede een aandeel in de BTW) bedragen voor het gehele jaar € 55.375. Dit betreft een voorlopige afrekening.

Leningen aan bestuurders

Er zijn per 31 december 2018 geen leningen verstrekt aan bestuurders.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in euro's)

	2018	Begroting 2018	2017
Baten			
Subsidie Waddenfonds (2016)	0		100.542
Subsidie Waddenfonds (2017)	59.160		1.115.840
Subsidie Waddenfonds (2018)	1.175.000	1.200.000	25.000
Ontvangen subsidie Positionpaper	0		25.000
Ontvangen bijdrage Geschiedenisnetwerk	0		1.960
Ontvangen subsidie Salfar	20.179		0
Ontvangen subsidie RVO	0		12.500
Ontvangen deelnemersbijdragen Isisa	88.944		0
Ontvangen bijdragen Isisa	39.000		0
Totaal ¹	1.382.283	1.200.000	1.280.842

De subsidie van het Waddenfonds over de boekjaren 2017 en 2018 zijn nog niet definitief vastgesteld door de desbetreffende subsidieverstrekker.

(in euro's)

	2018	Begroting 2018	2017
Kosten activiteiten			
Kosten Agenderen	24.477	75.000	57.323
Kosten programmeren ²	447.268	265.000	381.850
Kosten informeren	69.381	95.000	94.839
Kosten monitoren	218.092	170.000	125.143
Totaal ¹	759.218	605.000	659.155

¹ Toelichting 2018:

Er zijn in het jaar 2018 meer subsidies en/of bijdragen ontvangen dan begroot (totaal ongeveer € 182.000). Hiervoor zijn extra activiteiten uitgevoerd (per saldo ongeveer € 154.000).

De kosten worden direct toegerekend aan de activiteiten. De personeelskosten worden op basis van FTE's indirect toegerekend aan de activiteiten middels een doorbelasting van personeelskosten naar activiteiten.

² Toelichting 2017:

Inclusief ontvangen bijdragen van Ministerie van Economische Zaken (€ 16.906) en Provincie Friesland (€ 3.000).

(in euro's)

	Begroting		
	2018	2018	2017
<i>Personeelslasten</i>			
Lonen en salarissen	406.950		389.210
Sociale lasten	56.608		50.026
Pensioenlasten	56.768		51.118
Doorbelasting personeelskosten naar activiteiten	-/- 103.816		-/- 107.636
Overige personeelslasten	67.060		79.108
Totaal	483.570	470.000	461.826

Toelichting lonen en salarissen

Lonen en salarissen	409.242		388.046
Mutatie reservering vakantiegeld	-/- 2.292		1.164
Totaal	406.950	0	389.210

Toelichting overige personeelslasten

Vergoeding woon-werk verkeer	4.015		2.677
Opleiding personeel	-/- 276		10.960
Kantinekosten	0		0
Inhuur personeel	62.340		61.023
Overige personeelslasten	981		4.448
Totaal	67.060	0	79.108

Afschrijvingen

Materiële vaste activa	8.374		8.275
Totaal	8.374	0	8.275

Overige lasten

Huisvestingslasten	55.375	60.000	60.139
Kantoorlasten	13.462	30.000	18.727
Verkooplasten	5.669	0	837
Algemene lasten	82.388	35.000	60.889
Totaal	156.894	125.000	140.592

Toelichting huisvestingslasten

Huur	55.375		60.139
Kleine aanschaffingen	0		0
Totaal	55.375	60.000	60.139

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

(in euro's)

	Begroting		
	2018	2018	2017
<i>Toelichting kantoorlasten</i>			
Kantoorbenodigheden	1.671		5.557
ICT	8.113		10.771
Portokosten	134		6
Contributies en abonnementen	3.410		2.205
Kantinekosten	134		188
Totaal	13.462	30.000	18.727

Toelichting verkooplasten

Relatiegeschenken	5.669		837
Totaal	5.669	0	837

Toelichting algemene lasten

Accountants- en administratiekosten	71.298		45.356
Overige advieskosten	581		1.584
Kosten Raad van Toezicht	5.612		9.006
Kosten Wetenschappelijke Adviesraad	136		1.185
Algemene verzekeringen	3.432		3.725
Overige algemene kosten	1.329		33
Totaal	82.388	35.000	60.889

Financiële baten en lasten

Bankkosten	(3.158)	0	(452)
Totaal	(3.158)	0	(452)

Verantwoording Wet normering topinkomens (WNT)

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bedragen x € 1	J. van Dijk	H. Speelman
Functiegegevens	Voorzitter bestuur	Vicevoorzitter bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	40%	40%
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	66.800	58.694
Beloningen betaalbaar op termijn	7.440	7.338
<i>Subtotaal</i>	74.240	66.032
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	75.600	75.600
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging 2018	74.240	66.032
Reden waarom de overschrijving al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Deeltijdfactor 2017 in fte	40%	40%
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	64.513	53.740
Beloningen betaalbaar op termijn	6.965	6.863
<i>Subtotaal</i>	71.478	60.603
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	72.400	72.400
Totale bezoldiging 2017	71.478	60.603

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Bedragen x € 1	C.J.M. Phillipart	M. Schroor
Functiegegevens	Bestuurslid	Bestuurslid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	40%	40%
Dienstbetrekking	Nee	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	62.340	46.857
Beloningen betaalbaar op termijn	-	7.047
<i>Subtotaal</i>	62.340	53.904
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	75.600	75.600
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging 2018	62.340	53.904
Reden waarom de overschrijving al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Deeltijdfactor 2017 in fte	40%	40%
Dienstbetrekking	Nee	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	61.023	41.498
Beloningen betaalbaar op termijn	-	6.576
<i>Subtotaal</i>	61.023	48.074
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	72.400	72.400
Totale bezoldiging 2017	61.023	48.074

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Bedragen x € 1	P. Vellinga	N.R.J. Deen
Functiegegevens	Bestuurslid	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	40%	100%
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	56.546	100.550
Beloningen betaalbaar op termijn	7.338	16.504
<i>Subtotaal</i>	63.884	117.054
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	75.600	189.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging 2018	63.884	117.054
Reden waarom de overschrijving al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Deeltijdfactor 2017 in fte	40%	100%
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	53.740	98.603
Beloningen betaalbaar op termijn	6.863	15.424
<i>Subtotaal</i>	60.603	114.027
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	72.400	181.000
Totale bezoldiging 2017	60.603	114.027

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam topfunctionaris	Functie
E.H.T.M. Nijpels	Voorzitter Raad van Toezicht
M.F.M. van den Bergh	Lid Raad van Toezicht
J.T.B. Bos	Lid Raad van Toezicht
P. Kabat	Lid Raad van Toezicht
G.M. Nieuwboer	Lid Raad van Toezicht
J.J. Engelen	Lid Raad van Toezicht
H.M. van Bockxmeer	Lid Raad van Toezicht
Gegevens 2017	
E.H.T.M. Nijpels	Voorzitter Raad van Toezicht
M.F.M. van den Bergh	Lid Raad van Toezicht
J.T.B. Bos	Lid Raad van Toezicht
P. Kabat	Lid Raad van Toezicht
G.M. Nieuwboer	Lid Raad van Toezicht
J.J. Engelen	Lid Raad van Toezicht
H.M. van Bockxmeer	Lid Raad van Toezicht